

SHB219 - SOSYAL HİZMETTE SAHA ARAŞTIRMALARI VE TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI - Kozaklı Meslek Yüksekokulu - Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı; öğrencilerin sosyal hizmet alanında saha araştırmaları ve topluma hizmet uygulamalarını planlama, yürütme ve değerlendirme becerilerini geliştirmek; sosyal bir soruna yönelik bilimsel araştırma sürecini uygulamalı olarak deneyimlemelerini sağlamak; sahadan elde edilen nicel ve/veya nitel verileri istatistiksel yöntemlerle analiz ederek yorumlayabilme yetkinliği kazandırmaktır. Ders kapsamında öğrencilerin etik ilkelere uygun veri toplama, ekip çalışması içinde proje geliştirme ve toplumsal ihtiyaçlara duyarlı sosyal hizmet müdahaleleri tasarlama becerileri edinmeleri hedeflenmektedir.

Dersin İçeriği

Bu ders, sosyal hizmet alanında saha araştırmaları ve topluma hizmet uygulamalarının planlanması ve yürütülmesine odaklanır. Öğrenciler, bir sosyal soruna yönelik araştırma yapma, etik ilkelere uygun veri toplama, saha çalışması ve proje geliştirme süreçlerini uygulamalı olarak öğrenir. Toplanan verilerin istatistiksel yöntemlerle analiz edilmesi, yorumlanması ve sonuçların sosyal hizmet uygulamalarına aktarılması ders kapsamında ele alınır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Öğretim Elemanı Ders Notları

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım Tartışma Grup çalışması Saha uygulaması Vaka analizi Atölye çalışması Uygulamalı istatistik çalışmaları

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Öğr. Gör. Osman Yanık

Program Çıktısı

1. Sosyal hizmet alanındaki bir soruna yönelik saha araştırmasını planlayabilir.
2. Etik ilkelere uygun biçimde saha verisi toplayabilir.
3. Toplanan verileri temel istatistiksel yöntemler kullanarak analiz edebilir.
4. Araştırma bulgularını topluma hizmet uygulamalarıyla ilişkilendirebilir.
5. Saha çalışmaları sürecinde toplumsal duyarlılık ve mesleki sorumluluk bilinci geliştirebilir.

Haftalık İçerikler

Hazırlık	Öğretim	
Sıra Bilgileri	Laboratuvar Metodları	Teorik
Uygulama		
1		Dersin Tanıtımı ve Kavramsal Çerçeve Dersin amacı, kapsamı ve değerlendirme ölçütlerinin açıklanması Sosyal hizmette saha araştırmalarının ve topluma hizmet uygulamalarının önemi Araştırma – uygulama – müdahale ilişkisinin sosyal hizmet bağlamında tartışılması Uygulama: Öğrencilerin ilgi duydukları sosyal sorun alanlarının belirlenmesi
2		Sosyal Hizmette Bilimsel Araştırma Süreci Bilimsel araştırmanın aşamaları; sosyal hizmet araştırmalarının temel özellikleri; nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarının karşılaştırılması. Uygulama: Örnek saha araştırmalarının incelenmesi.
3		Araştırma Konusu ve Problem Tanımlama Sosyal sorunların araştırma problemine dönüştürülmesi; araştırma sorusu, amaç ve alt amaçların oluşturulması.
4		Literatür Taraması ve Kuramsal Çerçeve Literatür taramasının önemi ve yöntemleri; ulusal ve uluslararası akademik kaynaklara erişim.
5		Araştırma Deseni ve Yöntem Seçimi Araştırma türleri (betimsel, ilişkisel, keşfedici vb.); nicel, nitel ve karma yöntemlerin sosyal hizmette kullanımı.
6		Veri Toplama Teknikleri Anket, görüşme, odak grup, gözlem ve doküman analizi; sosyal hizmet alanına uygun veri toplama araçlarının hazırlanması.
7		Sosyal Hizmette Etik İlkeler ve Saha Etiği Araştırma etiği ve sosyal hizmet etik ilkeleri; gönüllü katılım, gizlilik ve bilgilendirilmiş onam.
		Uygulama: Etik ikilemlere ilişkin vaka örneklerinin tartışılması.

Hazırlık		Öğretim		Uygulama
Sıra	Bilgileri	Laboratuvar	Metodları	
8			Saha Araştırması Planlama ve Organizasyon Saha çalışması için izin süreçleri; ekip çalışması ve görev dağılımı.	Uygulama: Saha araştırması uygulama planının hazırlanması.
9				Saha Çalışması Uygulaması Belirlenen kurum ve alanlarda saha çalışmasının başlatılması; veri toplama sürecinin yürütülmesi.
10				Saha Çalışması Uygulaması Belirlenen kurum ve alanlarda saha çalışmasının başlatılması; veri toplama sürecinin yürütülmesi.
11				Saha Çalışması Uygulaması Belirlenen kurum ve alanlarda saha çalışmasının başlatılması; veri toplama sürecinin yürütülmesi.
12			Verilerin Düzenlenmesi ve Analize Hazırlık Nicel ve nitel verilerin düzenlenmesi; veri giriş ve kodlama süreçleri.	Uygulama: Örnek veri setleri üzerinden uygulamalı çalışma.
13			Verilerin Analizi ve Yorumlanması Temel istatistiksel analizler ve nitel veri analizi; bulguların sosyal hizmet perspektifiyle yorumlanması.	Uygulama: Öğrenci projelerine ait verilerin analiz edilmesi.
14			topluma Hizmet Uygulamaları ve Müdahale Tasarımı Araştırma bulgularına dayalı topluma hizmet uygulamalarının geliştirilmesi; sosyal hizmet müdahale planlarının hazırlanması.	Uygulama: Proje temelli topluma hizmet uygulaması önerilerinin oluşturulması.
15			Proje Sunumları ve Değerlendirme Saha araştırması ve topluma hizmet projelerinin sunulması; geri bildirim ve tartışma.	
16		Final Sınavı		

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Final	1	1,00
Alan Çalışması	4	14,00
Uygulama / Pratik	2	10,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	1	14,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Performans Ödevi	40,00
Final	60,00

Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü / SOSYAL HİZMETLER X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25	P.Ç. 26	P.Ç. 27	P.Ç. 28	P.Ç. 29	P.Ç. 30	P.Ç. 31	P.Ç. 32
Ö.Ç. 1	3	5	3	3	5	3	3	1		1	1	1	1		3	1	3	3	1	1	3	3		1	3	3	3	5	3		3	1
Ö.Ç. 2	1	3	1	3	3	3	3	1		1	1	5	1		5	1	3	3	3		1	1		1	3	1	3	3	3		1	1
Ö.Ç. 3	1	3	1	3	5	1	1					1	1		1	1	3	5	1		1	1			1	1	1	3	5		5	

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25	P.Ç. 26	P.Ç. 27	P.Ç. 28	P.Ç. 29	P.Ç. 30	P.Ç. 31	P.Ç. 32
Ö.Ç. 4	3	5	3	5	3	5	3	3	1	5	3	1	1		5	3	3	5	1		3	3		5	5	3	3	3	3		1	3
Ö.Ç. 5	1	3	1	3	1	5	5	3	1	3	3	5	5		5	3	3	3	5		1	1		3	3	3	5	1	3		1	5

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Sosyal hizmetin temel kavramlarının yanı sıra sosyal hizmetin uygulama çerçevesini ve çalışma alanlarını açıklar.
- P.Ç. 2 :** Sosyal hizmet alanı ile ilgili güncel sorunlara sosyal hizmetin kuramları ve uygulama bilgileri ile ilişkilendirerek müdahale eder.
- P.Ç. 3 :** Sosyal hizmetin çalışma alanları ile uygulama çerçeveleri arasındaki ilişkiyi açıklar.
- P.Ç. 4 :** Alanındaki kuramsal bilgileri kullanarak gelişmeleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.
- P.Ç. 5 :** Sosyal hizmet alanındaki sorunlara bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak kanıta dayalı çözüm önerileri sunar.
- P.Ç. 6 :** Sosyal hizmet alanında edindiği bilgileri kullanarak toplumdaki var olan sorunlara yönelik çözüm odaklı çalışmalar ortaya koyar.
- P.Ç. 7 :** Hedef gruba yönelik hizmet sunum kalitesini arttırmak için sosyal tekniker olarak birey, grup ve toplumla yaptığı çalışmalarda sorumluluk alarak bu alandaki yetkinliğini geliştirir.
- P.Ç. 8 :** Ele aldığı sorunların çözümüne yönelik olarak kurumlar arasındaki iletişimi yapılandırır.
- P.Ç. 9 :** Sosyal hizmet alanı ile ilgili konularda eğitici rolünü kullanır.
- P.Ç. 10 :** Toplumdaki sosyal sorunlara yönelik bireylerin farkındalığını artıracak projeler üretir.
- P.Ç. 11 :** Sosyal hizmet müdahalelerinde disiplinlerarası bir yaklaşımla ekipteki diğer meslek elemanlarıyla işbirliği yapar.
- P.Ç. 12 :** Sosyal tekniker olarak çalıştığı alana ilişkin yasa, yönetmelik ve meslek etik kurallarına uygun davranır.
- P.Ç. 13 :** Kendini bir birey olarak tanıır; yaratıcı ve güçlü yönlerini açıklar.
- P.Ç. 14 :** Atatürk İlkeleri ve İnkılapları hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 15 :** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel ve mesleki etik değerlere uygun olarak davranır.
- P.Ç. 16 :** İlgi, yetenek ve akademik başarıları doğrultusunda sosyal faaliyetlere, mesleki alanlara ve üst öğrenim kurumlarına yönelir.
- P.Ç. 17 :** Öğrenme konusundaki bireysel ihtiyaçlarının farkına varır ve ihtiyaçlarına yönelik amaçlar oluşturarak plan yapıp uygular.
- P.Ç. 18 :** Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek yazılı ve sözlü iletişim kanallarıyla farklı düzeylerdeki birey, grup ve topluluklarla paylaşır.
- P.Ç. 19 :** Birey olarak hak ve sorumlulukları doğrultusunda çalışmalarını organize eder.
- P.Ç. 20 :** İnsan davranışını açıklarken gelişim ve kişilik kuramlarından faydalanır.
- P.Ç. 21 :** İnsan davranışının sosyal çevre ile etkileşimini temel boyutlarıyla açıklar.
- P.Ç. 22 :** Gelişim dönemlerine, gelişim dönemlerinde karşılaşılabilen uyum sorunlarına ilişkin bilgileri sosyal hizmet uygulamaları için kullanır.
- P.Ç. 23 :** Çevre koruma ve iş güvenliği konularında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 24 :** Paydaşlar arasında ortak bir sosyal hizmet ve danışmanlık anlayışı oluşturabilmek için ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir.
- P.Ç. 25 :** Bireyler problem durumlarıyla karşılaştıklarında etkili çözüm yollarını bularak doğru müdahale yöntemlerini kullanır.
- P.Ç. 26 :** Gelişimsel olarak farklı dönemlerde bulunan bireylerin gereksinimlerine uygun sosyal hizmet ve danışmanlık hizmeti verir.
- P.Ç. 27 :** Etkili iletişim kurar.
- P.Ç. 28 :** Sosyal hizmete temel oluşturan diğer disiplinlerden (Psikoloji, Sosyoloji, Hukuk) yararlanır ve konu alanlarıyla ilgili bilgiyi kullanır.
- P.Ç. 29 :** Hayat boyu öğrenme ve kendini geliştirmeye duyarlıdır.
- P.Ç. 30 :** Yabancı bir dil kullanarak sosyal hizmetler alanındaki uluslararası gelişmeleri takip eder.
- P.Ç. 31 :** Sosyal hizmetler ile ilgili temel bilgisayar programları ve teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 32 :** Gönüllülük çalışmalarına katılarak sosyal dayanışma konusunda bilgi sahibidir.
- Ö.Ç. 1 :** Sosyal hizmet alanındaki bir soruna yönelik saha araştırmasını planlayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Etik ilkelere uygun biçimde saha verisi toplayabilir.

- Ö.Ç. 3 :** Toplanan verileri temel istatistiksel yöntemler kullanarak analiz edebilir.
- Ö.Ç. 4 :** Araştırma bulgularını topluma hizmet uygulamalarıyla ilişkilendirebilir.
- Ö.Ç. 5 :** Saha çalışmaları sürecinde toplumsal duyarlılık ve mesleki sorumluluk bilinci geliştirebilir.